

دربارهٔ قانون به‌کارگیری سلاح توسط نیروهای مسلح و لزوم بازنگری در آن

نیروهای مدافع مردم را در برابر تروریست‌ها مسلح‌تر کنیم

ماده ۳ قانون به‌کارگیری سلاح، به‌راحتی قابل تفسیر است

ماده این قانون است به‌راحتی قابل تفسیر است، یعنی هر قاضی می‌تواند بنا بر شرایط تفسیر خودش را داشته باشد و همین موضوع کار را بسیار مشکل کرده است. مثلاً یکی از مواردی که نیروها می‌توانند از سلاح استفاده کنند دفاع از خود است؛ گاهی نیرو در دادگاه می‌گوید من داشتم از خودم دفاع می‌کردم، اما قاضی آن را مصادیق دفاع از خود نمی‌بیند؛ در خصوص به سرقت رفتن سلاح نیز همین‌طور است و برداشت قاضی از شرایط، مهم است.»

وی با بیان اینکه قابلیت تفسیر در این قانون بسیار زیاد است، گفت: «این موضوع موجب شده است که مأمورینی که بعضاً از سلاح استفاده کرده‌اند، توسط دادگاه محکوم شوند و همین موضوع شرایطی روانی را به وجود آورده است که مأمورین خیلی کمتر از سلاح استفاده کنند.»

سید محمد طاهری با اشاره به قانون به‌کارگیری سلاح توسط مأموران نیروهای مسلح اظهار داشت: «چند سال پیش، پس از اینکه تعدادی از اراذل‌واوباش تعدادی از مأموران نیروی انتظامی را به شهادت رساندند (باتوجه به اینکه مأموران نیروی انتظامی تقریباً هیچ‌گاه از سلاحشان استفاده نمی‌کنند)، بحث اصلاح قانون به‌کارگیری سلاح مطرح شد. قانون به‌کارگیری سلاح توسط مأموران نیروهای مسلح، جزء قوانینی است که خیلی راحت توسط قاضی قابل تفسیر است. ماده یک این قانون درباره ارگان‌هایی است که می‌توانند از سلاح استفاده کنند، ماده دو این قانون در مورد شرایط فرد به‌کارگیرنده است و ماده سه آن که مورد مناقشه است، در خصوص شرایطی است که می‌توان سلاح را استفاده کرد.»

وی افزود: «ماده سه قانون به‌کارگیری سلاح که اصلی‌ترین

پلیس ایران مسائل امنیتی را با رویکرد اجتماعی حل می‌کند

بودن خریدوفروش سلاح ابایی از استفاده از سلاح گرم ندارد.» وی اظهار کرد: «منتها به نظر می‌رسد ما در داخل کشور هم به لحاظ قانونی دست‌وپای پلیس را بسته‌ایم، هم به‌لحاظ تجهیزاتی، تجهیزات مدرن و مناسبی را در اختیار پلیس قرار نداده‌ایم و هم در فضای رسانه‌ای و جو روانی باری را برای پلیس ایجاد کرده‌ایم که دست بال او برای مقابله با جرایم و موارد ناامنی بسته باشد. ما بعضاً دیده‌ایم اگر تصویر بر خورد پلیس یا اراذل‌واوباش و یا سارق‌ی منتشر شود، بسیاری از مسئولین کشور و نمایندگان مجلس به پلیس هجومه وارد می‌کنند که خود باعث می‌شود دست‌و پای پلیس بسته شود. حوادث اخیر به ما ثابت کرد که هر چقدر ما دست‌وپای نیروهای امنیتی را ببندیم و به آن‌ها سخت بگیریم و فضا را برای آن‌ها تنگ کنیم، چیزی که به خطر می‌افتد امنیت جامعه و مردم است. باتوجه به اینکه آنچه که برای حاکمیت خطر قرمز است، امنیت ملی است، باید در این راستا یک تصمیم اساسی گرفته شود.»

اصلاح قانون به‌کارگیری سلاح باید در اولویت قرار بگیرد

وی در خصوص قانون به‌کارگیری سلاح توسط مأموران نیروهای مسلح گفت: «متأسفانه چند سالی می‌شود که مجلس درگیر قانون به‌کارگیری سلاح است، اما حالا زمان آن رسیده که هر چه سریع‌تر به یک نتیجه نهایی برسند. خیلی وقت‌ها به دلیل اشکالاتی که در این قانون وجود دارد، افراد در نیروی انتظامی، حتی در شرایط ضروری راحت نمی‌توانند از سلاح استفاده کنند. باتوجه به این‌که ما در چند سال اخیر شاهد این هستیم که هر سال یا هر دو سال یک‌بار یک اغتشاشات این شکلی داریم، نیاز است که با فوریت انجام شود، ولی متأسفانه در اتفاقات این شکلی این موضوع پر رنگ می‌شود، بعدش دوباره مثل بسیاری از موضوعات دیگر به حاشیه می‌رود؛ بنابراین نیاز است هم مجلس، هم فراجا پیگیری کنند، تا مجلس وقت بگذارد و سریعاً به این قانون رسیدگی کند.»

وی با بیان اینکه یکی از انتقادهایی که همیشه به مجلس بود، تعدد طرح‌ها و لوایح است که باعث می‌شود بررسی چنین طرح‌ها

مقایسه بودجه با کشورهای همسایه گویای همه چیز است

وی در خصوص کمبود بودجه نیروهای مسلح گفت: «امسال شاهد این بودیم بودجه نیروهای مسلح افزایش داشت، البته باتوجه به اینکه ما به‌تازگی درگیر جنگ ۱۲ روزه شدیم و احتمال دارد که این جنگ دوباره شکل بگیرد، می‌طلبید که این‌طور باشد. به همین دلیل بودجه‌های نیروهای مسلح، مثل وزارت دفاع، دو سه برابر شده، یا مثلاً سپاه و ارتش و ستاد کل هم بودجه‌هایشان رشد داشت. اما در کل این بودجه‌ها نیز مناسب نیست. شما اگر همین بودجه‌هایی که مثلاً برای نیروهای نظامی و انتظامی می‌دهیم با کشور همسایه خودمان که کمتر از ما درگیر جنگ هستند مقایسه بکنید، متوجه می‌شوید که چقدر تفاوت دارد. که البته یک بخش آن بر می‌گردد به بودجه‌ریزی کشور، به منابعی

که ما داریم، به نوع نگاهی که داریم و متأسفانه هیچ‌کدامش راضی‌کننده نیست. منتها با همین هم می‌شود با هزینه‌کرد درست و به‌جا و با یک نگاه جدید (به خصوص در نیروی انتظامی) تجهیزات و طرح‌ها را به‌روز کرد. همچنین من فکر می‌کنم که هم بحث قانون و هم به خصوص در بحث آموزش ما نیاز داریم که یک تحولی در نیروهای نظامی صورت بگیرد.»

مسئله‌ای که در اغتشاشات گذشته به‌صورت پراکنده شاهد آن بودیم و در اغتشاشات اخیر به‌صورت گسترده‌تر مشاهده شد، استفاده اغتشاشگران و آشوبگران از سلاح‌های مختلف، خصوصاً اسلحه گرم بود. در روزهای اوج اغتشاشات درحالی‌که نیروهای انتظامی و امنیتی تنها با گلوله پلاستیکی، باتوم و گاز اشک‌آورد برابر مزدوران تخریب‌گر تا دندان مسلح ایستاده بودند تا امنیت مردم را تأمین کنند، تروریست‌های مسلح با تأسی از داعش و به‌کارگیری انواع سلاح، اعم از کلت، ویجتستر، کلاشینکف، قمه و تیزی و شمشیر، مدافعان امنیت را با انواع اقسام روش‌ها، از شلیک به سر گرفته تا سلاخی با چاقو، قمه و حتی آتش زدن به شهادت می‌رساندند.

سردار احمد رضا ادادن، فرمانده کل فراجا نیز به این اشاره کرد که اسم رمز اغتشاشگران این بود که کشته بگیرند تا نظام را آدم‌کش جلوه بدهند. او به‌عنوان سندی از مظلومیت نیروهای مدافع امنیت کشور تصریح کرد: «ما با ضرب گلوله اغتشاشگران چند نفر زخمی و شهید دادیم؛ ولی به واسطه دربین مردم بودن دشمن، ما زخمی

بودجه برای خرید تجهیزات مدرن کافی نیست

است. فکر می‌کنم بر اساس قانون خدمات کشوری، حقوق نیروهای مسلح باید حدود ۳۰ درصد بیشتر از بخش کشوری باشند، اما در حال حاضر این میزان یک‌درصدی کمتر نیز است و این مشکل جدی را در تمامی نیروهای مسلح اعم از سپاه و ارتش و نیروی انتظامی ایجاد می‌کند که نیاز است به آن رسیدگی شود.»

او افزود: «علاوه بر مشکل معیشتی نیروهای مسلح، علی‌الخصوص در حوزه مسکن که یک معضل جدی است، بودجه نیروهای مسلح برای خرید تجهیزات مدرن و به‌روز هم بسیار پایین است. معده بودجه این بخش به سمت حوزه موسیقی رفته است و در حوزه امنیتی و رزم زمین‌ی بودجه قابل‌توجهی ارائه نمی‌شود تا نیرو با استفاده از تجهیزات مدرن (استفاده کمتر از عامل انسانی) بتواند از جان خود محافظت کند.»

وی با اشاره به اغتشاشات گفت: «زمانی که مأمورین فراجا (مثل یگان ویژه) برای مقابله با اغتشاشات و تجمعات غیرقانونی می‌روند، اجازه استفاده از سلاح گرم ندارند. تنها سلاح گرمی که مجاز به استفاده از آن هستند، اسلحه ساچمه‌زن با فشنگ‌های استاندارد است.»

طاهری با بیان اینکه عناصر مسلح بین مردم عادی پنهان می‌شوند و از مردم به‌عنوان سیر انسانی استفاده می‌کنند، اذعان داشت: «این شرایط کار را برای پلیس و نیروهای امنیتی مادشوار می‌کند؛ چراکه هدف گرفتن فرد مسلح در شب و جمعیت سخت است. از همین‌رو نیروهای امنیتی، به دلیل نگرانی از مورد اصابت قرار دادن مردم عادی، دچار محدودیت می‌شوند.»

طاهری در خصوص وضعیت معیشت نیروهای حافظ امنیت کشور گفت: «معیشت یکی از معضلات کلی نیروهای مسلح

با تجهیزات ثابت نمی‌شود همهٔ صحنه‌ها را اداره کرد

است که در اختیار نیروها قرار می‌گیرد و می‌تواند خیلی راهگشا باشد. مورد بسیار مهم دیگر نیز پرده‌های بدون سرنشین است (که در همین اغتشاشات هم در بعضی از مناطق، ما شاهد استفاده از هواپیمای بدون سرنشین بودیم) که به‌حال شناسایی هسته‌های اغتشاش و هسته‌های تروریستی را خیلی راحت‌تر می‌کند. در کنار آن، تجهیزات نظامی یا به عبارت دیگر تسلیحات هم مهم است. شما نمی‌توانید با تجهیزات ثابتی که دارید، همه صحنه‌ها را اداره کنید، بلکه برای هر شرایط انواع مختلفی از تسلیحات مورد نیاز است. هر صحنه، یک سامانه تجهیز مورد نظر خودش را می‌خواهد که این تجهیزات از لباس گرفته تا سلاح، خودرو و حتی تجهیزات جمع‌آوری اطلاعات را شامل می‌شود.»

بختیاری با اشاره به کمبود تجهیزات نیروهای امنیتی گفت: «همیشه یکی از راه‌های مقابله با اغتشاشات این است که شما در کنار برنامه و طرح‌هایی که دارید، تسلیحات و تجهیزات مورد نیاز را هم داشته باشید. این تجهیزات هم فقط سلاح نیست؛ یعنی شما بتوانید از تجهیزات شناسایی و اطلاعاتی پیش از ورود به مرحله اغتشاشات استفاده کنید؛ بنابراین ما نیاز داریم هم تجهیزات نیروهای نظامی‌مان (به‌خصوص نیروی انتظامی) را به‌روزرسانی کنیم و هم این‌که تجهیزات جدید و متناسب به آن‌ها اضافه کنیم.»

او افزود: «برای مثال یک نمونه کوچک از تجهیزات به‌روز، نصب دوربین روی لباس‌ها یا روی کلاه‌ها، با تجهیزات تصویربرداری

با خودروی معمولی نمی‌شود وارد خطر شد

وی افزود: «البته فقط این مسئله تنها محدود به شرایط اغتشاشی نیست؛ مادر مرزبانی هم این مشکل را داریم. سال‌هاست که منتقدین می‌گویند که شما وقتی که در مرز خدمت می‌کنید و در آنجا خطر مقابله با گروه‌های تروریستی و گروه‌های اشرار مسلح زیاد است، تجهیزات باید متناسب با این شرایط باشد. اگر دقت کنید، وقتی تصاویر بسیاری از شهدایی که مادر مرز داشتیم منتشر می‌شود، خودروهای تویوتای معمولی سوار بوده‌اند. خب این خودرو به‌راحتی با تراندازی و با آتش زدن از بین می‌رود. اما وقتی که شما خودروهای متناسب با این ماجرا را داشته باشید (مثل خودروهایی که در چند سال اخیر بارها اخبار رونمایی و به‌کارگیری‌شان منتشر شده است) می‌توانید در حفاظت از جان مأموران مؤثرتر عمل کنید.»

